

တၢ်ဟံးန့ၣ်ကမျၢၢ်တၢ်ဘၣ်သးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးဘၣ်ထွဲဒီးအဘီရံက့ၣ်န့ၣ်ဒီး ထီရဲးစထရဲး(တ)ကီးဖိအကလုာ်

ပုၤအီးစတြၢလယါဖိတဖၣ်အိၣ်ဟဲဒဲဒ်လၢကီၢ် တဘျုးဘျုး,စူၢ်န့ၣ်တၢ်အါမံၤဒီးကတိၤကျိၣ် အါကျိၣ်န့ၣ်လီၤ.

အဘီရံက့ၣ်န့ၣ်ဒီးထီရဲးစထရဲး(တ)ကီးဖိတဖၣ် မ့ၢ်ပုၤအိၣ်ဆိးလၢအီးစတြၢလယါအပူၤလၢညါကတၢၢ် (First Peoples of Australia)

ဒီးအိၣ်ဆိးတၢ်ဖဲအံၤအါန့ၣ်အနံၣ် 65,000 နံၣ်န့ၣ်လီၤ. သန့ၣ်က့ၢ်အီးစတြၢလယါအတၢ်ဘျုးသးခိၣ်သ့ၣ်န့ၣ်

တဟံၣ်ပနီၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်သးလီၤဆိတခါအံၤန့ၣ်ဘၣ်. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ ဖဲတနံၣ်အံၤန့ၣ်ဘျုးကကတၢၢ်န့ၣ် ပကသ့ဆိ

ကမိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆိတလဲတခါ လၢပတၢ်ဘျုးသးခိၣ်သ့ၣ်အဂီၢ် ခီဖျိတၢ်ဟံးန့ၣ်ကမျၢၢ်အတၢ်ဘၣ်သးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးန့ၣ်လီၤ.

ပုၤအီးစတြၢလယါဖိမဲလၢ် ကအိၣ်ဒီးခွဲးယၢ်တခါလၢတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်ပုၤ အဘီရံက့ၣ်န့ၣ်ဒီးထီရဲးစထရဲး(တ)ကီးဖိတဖၣ်လၢပထံကီၢ်တၢ်

ဘျုးသးခိၣ်သ့ၣ်အပူၤ,ခီဖျိတၢ်ကလုာ်လၢကမၤလီၤတၢ်တၢ်န့ၣ်ဟူ အဝဲသ့ၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢအမၤဘၣ်ဒိအိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢအူလရူၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်လၢအဟဲထီၣ်လၢသး (Uluru Statement from the Heart) မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်.

ဖဲ 2017 လၢမၤအပူၤ, ပုၤအဘီရံက့ၣ်န့ၣ်ဒီးထီရဲးစထရဲး(တ)ကီးဖိအါန့ၣ် 250 ဂၤကွဲးထူးထီၣ်အူလရူၣ် အလံာ်ဟံၣ်ဖျါ

လၢအအိၣ်ဟဲထီၣ်ဝဲလၢသးန့ၣ်လီၤ. လံာ်အံၤမၤပုၤလၢပကမၤကဲထီၣ် ခါဆူညါလၢအဂ့ၢ်ဝဲဒဲဒ်

လၢပုၤကီးဂၤဒီးလၢအအိၣ်လၢအီးစတြၢလယါအဂီၢ်တခါ ဒီးလၢတၢ်ကဒုးပၣ်ယုာ်အဘီရံက့ၣ်န့ၣ်ဒီးထီရဲးစထရဲး(တ)ကီးဖိအကလုာ်

ဆူဘျီၣ်ဒိၣ်လၢအီးစတြၢလယါအတၢ်ဘျုးသးခိၣ်သ့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢအဘီရံက့ၣ်န့ၣ်ဒီးထီရဲးစထရဲး(တ)ကီးဖိအလုာ်ဆူဘျီၣ်ဒိၣ်အပူၤ စံးတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်

ပုၤအဘီရံက့ၣ်န့ၣ်ဒီးထီရဲးစထရဲး(တ)ကီးဖိအကလုာ်ဆူဘျီၣ်ဒိၣ်အပူၤမ့ၢ်ကျဲတဘီ လၢအဘီရံက့ၣ်န့ၣ် ဒီးထီရဲးစထရဲး(တ)ကီးဖိတဖၣ်

ကဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲဒဲဒ်ပဒိၣ်ဘၣ်သးဒီးသးစးတဖၣ်ဒီးသန့တဖၣ် လၢအမၤဘၣ်ဒိအိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံးန့ၣ်ကမျၢၢ်အတၢ်ဘၣ်သးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးစံးတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်

တၢ်ဟံးန့ၣ်ကမျၢၢ်အတၢ်ဘၣ်သးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးတခါမ့ၢ်ဝဲဒဲဒ် ဖဲပုၤဟ့ၣ် တၢ်ဖးတဖၣ်တၢ်သံကွၢ်အီၤလၢအကစံးဆၢမ့ၢ် မ့တမ့ၢ် တမ့ၢ်

လၢတၢ်သံကွၢ်တဖျါ မ့တမ့ၢ်တၢ်သံကွၢ်အါ ဖျါၣ်အဂီၢ်လီၤ. မ့ၢ်ကျဲထဲတဘီလၢတၢ်ကဆိတလဲအီး

စတြၢလယါအတၢ်ဘျုးသးခိၣ်သ့ၣ်ခီဖျိတၢ်ဟံးန့ၣ်က မျၢၢ်အတၢ်ဘၣ်သးန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်မတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖး လၢတၢ်ဟံးန့ၣ်ကမျၢၢ်အတၢ်ဘၣ်သး တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးတခါအပူၤသ့လဲၣ်.

ထဲဒဲဒ်ပုၤလၢအဆဲးလီၤမံၤလၢတၢ်ကဟ့ၣ်တၢ်ဖးတဖၣ်ဒီး န့ၣ်ပၣ်ယုာ်ယုာ်လၢတၢ်ဟံးန့ၣ်ကမျၢၢ်အတၢ်ဘၣ်သးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးတခါ

အပူၤသ့လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးလၢတၢ်ဟံးန့ၣ်ကမျၢၢ်အတၢ်ဘၣ်သးအပူၤအတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးန့ၣ် ပုၤလၢအဆဲးလီၤအမံၤ ဒိပုၤဟ့ၣ်တၢ်ဖးတဖၣ်လုၤ

တက့ၤကဘၣ်မၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်ယကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးလၢတၢ်ဟံးန့ၣ်ကမျၢၢ်အတၢ်ဘၣ်သးတခါအပူၤဒဲလဲၣ်.

တၢ်ဟံးန့ၣ်ကမျၢၢ်အတၢ်ဘၣ်သးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးန့ၣ် ဒိသိးလိာ်အသးဒီး တၢ်ယုထၢသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးအနံၣ်န့ၣ်,

နလဲၤဆူတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးအလီၢ် တခါဒီးထၢန့ၣ်လီၤနတၢ်ဖးလၢတၢ်ဟံးန့ၣ်ကမျၢၢ်အလံာ်ကဘျိး တဘျုးအလီၤန့ၣ်သ့လီၤ.

မ့ၢ်တၢ်ဆၢတဲာ်ဝဲဒဲဒ် တၢ်ဟံးန့ၣ်ကမျၢၢ်အတၢ်ဘၣ်သးတခါဒဲလဲၣ်.

ဒိသိးဒီးတၢ်ဟံးန့ၣ်ကမျၢၢ်အတၢ်ဘၣ်သးတခါ ကတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးအဂီၢ်, တၢ်လိာ်ဘၣ်ပုၤအနီၣ်ဂံၢ် လၢအအါခဲဘျီတခါအဂီၢ်လီၤ.

တၢ်အံၤအိၣ်ပညီမ့ၢ်ဝဲတၢ်ဟံးန့ၣ်ကမျၢၢ်အနီၣ်ဂံၢ် လၢအအါကဘၣ် မ့ၢ်ဝဲဒဲဒ်လၢကီၢ်စဲၣ် အစ့ၤကတၢၢ်လွံၣ်ဘျုး

ဒီးလၢအီးစတြၢလယါဒိတဘျုးတၢ်လိာ်ဝဲဒဲဒ်န့ၣ်လီၤ.

မုၢ်အဘီရံကုၢ်န့ၣ်ဒီးထီၣ်ရဲၣ်စ ထရဲၣ်(တ)ကီးဖိအကလုာ်တၢ်ဟံးန့ၢ်ကမျၢၢ်အတၢ်ဘၣ်သးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးတၢ်ကမၤအီၤလၢအခါဖဲလဲၣ်.

အဘီရံကုၢ်န့ၣ်ဒီးထီၣ်ရဲၣ်စ ထရဲၣ်(တ)ကီးဖိအကလုာ်တၢ်ဟံးန့ၢ်ကမျၢၢ်အတၢ်ဘၣ်သးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးန့ၣ်တၢ်ကမၤအီၤဖဲတနီၣ်အံၤအလၢာ်န့ၣ်လီၤ.

မုၢ်အဘီရံကုၢ်န့ၣ်ဒီးထီၣ်ရဲၣ်စ ထရဲၣ်(တ)ကီးဖိအကလုာ်တၢ်ဟံးန့ၢ်ကမျၢၢ်အတၢ်ဘၣ်သးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးကသံကွၢ်တၢ်သံကွၢ်မနုၤတဖၣ်လဲၣ်.

“သဲးလၢတၢ်ဆၢန့ၣ်အီၤတခါ-လၢတၢ်ကဘီၣ်ဘၣ်တၢ်ဘျးသဲးခိၣ်သ့ၣ် လၢအကဟံပနီၣ်အီးစတြဲလၢယါအပုၤလၢညါကတၢ်တဖၣ် ခိဖျိတၢ်မၤကဲထီၣ်အဘီရံကုၢ်န့ၣ် ဒီးထီၣ်ရဲၣ်စထရဲၣ်(တ)ကီးဖိအကလုာ်တခါန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်န့ၣ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤဝဲဒၣ်တၢ်ဆၢန့ၣ်လၢတၢ်ဆီ တလဲမၤဘၣ်က့ၤတၢ်တခါအံၤအဂီၢ်ခါ.

မုၢ်မတၤဒုးကဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတခါအံၤအလံာ်ကဘျးလဲၣ်.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလံာ်ကဘျးတခါအံၤဘၣ်တၢ်ဒုးကဲထီၣ် အီၤခိဖျိတၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါဖျိတခါလၢအပုၤယုာ် Life Without Barriers, Reconciliation Australia, SNAICC – National Voice for our children, the Yes Alliance ဒီး Polaron Language Services တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤသကိးယုာ်တၢ်တခါအံၤဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အီၤ လၢတၢ်ကမၤစၢၤဒုးကဲထီၣ်တၢ်မၤန့ၣ်သ့ၣ်ဒဲဒၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ် ကျိၤဘၣ်ထွဲဒီးပုၤအဘီရံကုၢ်န့ၣ် ဒီးထီၣ်ရဲၣ်စထရဲၣ်(တ)ကီးဖိအကလုာ်ဆူဘျီၣ်ဒိၣ်အ အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

မုၢ်ယမၤန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါကသ့ၣ်လၢတၢ်လီၢ်ဖဲလဲၣ်.

The National Indigenous Australians Agency www.niaa.gov.au
SNAICC National Voice for our Children www.snaicc.org.au
Reconciliation Australia www.reconciliation.org.au
First Peoples Disability Network www.fpdn.org.au

Life Without Barriers www.lwb.org.au
Yes 23 www.yes23.com.au
Polaron www.polaron.com.au
Have Your Say www.haveyoursay.net